

СИЛЛАБУС
2024-2025 оқу жылының күзгі семестрі
«6B05301 - Химия» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Студенттің өзіндік жұмысын (БӨЖ)	Кредиттер саны			Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен білім алушының өзіндік жұмысы (ОБӨЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабактар (СС)	Зерт. сабактар (ЗС)		
91724 Наноматериалдарды талдаудың заманауи әдістері	5	1,7	3,3	0	5	5

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ

Оқыту түрі	Циклы, компоненті	Дәріс түрлері	Семинар сабактарының түрлері	Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы
Оффлайн	БП. Жоғары оқу орны компоненті	Теориялық түрде, дискуссия	Дәріс тақырыптарын талқылау	Жазбаша/оффлайн
Дәріскер (лер)	х.ғ.к., қауымдастырылған профессор Керимкулова А.Р.			
e-mail:	almusha_84@mail.ru			
Телефоны:	+77781808939			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ

Пәннің мақсаты	Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)*	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
Пәннің мақсаты наноматериалдар мен наноқұрылымдардың құрылымдары мен қасиеттерін зерттеуге қажетті құрылғылардың негізгі түрлерін сипаттау және ажыратылу.	<p>1. Наноматериалдар және олардың класификациясы, соның ішінде 0D, 1D, 2D, 3D наноөлшемді материалдарына жататын материалдар туралы алынған терен білімдерін көрсете білу.</p> <p>2. 0D, 1D, 2D, 3D наноматериалдарына жататын, фуллеренді, көміртекті нүктелерді, магнитті нанобөлшектер және нанотүтікшелерді, наножіпшелерді, нанобелбеулерді, наномұрттарді, наноталшықтарды, графен және көміртекті аэрогельдерді талдау.</p>	<p>1.1 Наноматериалдар туралы алған білімдерін 0D, 1D, 2D, 3D наноөлшемді материалдардың құрылымын, құрылышын зерттеу және талдау кезінде көрсетеді.</p> <p>1.2 Наноматериалдарды 0D, 1D, 2D және 3D өлшеміне сәйкес жіктей және түсіндіреді.</p> <p>2.1 0D наноматериалдарына жататын, фуллеренді, көміртекті нүктелерді және магнитті нанобөлшектерді талдайды.</p> <p>2.2 1D наноматериалдарына жататын, нанотүтікшелерді, наножіпшелерді,</p>

		нанобелбеулерді, наномұрттарді және наноталшықтарды талдайды және салыстырады.
	2.3 2D, 3D наноматериалдарына жататын, графен және көміртекті аэрогельдерді талдайды және салыстырады.	3.1 Кеуекті материалдарды, керамикалық материалдарды, полимерлі материалдарды және композициялық материалдарды талдайды және зерттейді.
3. Материалдардың түрлерін және оларды талдаудың эксперименттік әдістері салыстыру.	3.2 Материалдар туралы өз алған білімдерін командалық жұмыстарда көрсетеді.	4.1 Наноматериалдарды зерттеуде қолданылатын сканирлеуші, туннельді және атомды күшті микроскоптардың суреттерін талдайды.
4. Материалдарды электронды микроскоп, соның ішінде СЭМ, ТЭМ, СТЭМ және атомды күшті микроскоп әдістермен зерттеу.	4.2 Материалдарды зерттеуде қолданылатын әдістерді ғылыми мақалаларды талдауда қолданады.	5.1 Наноматериалдарды зерттеуде қолданылатын Раман- және ИК- спектроскопияларының спектрлерін және X-Ray әдісінің дифрактограммаларын талдайды .
5. Материалдарды спектроскопия, соның ішінде ИК- және Раман-спектроскопиялары және XRD әдістермен зерттеу.	5.2 Материалдарды зерттеуде қолданылатын әдістерді ғылыми мақалаларды талдауда қолданады.	
Пререквизиттер	74762 Нанотехнологияга кіріспе 89527 Химиялық физиканың негіздері	
Постреквизиттер	75845 Өндірістік практика	
Оқу ресурстары	Әдебиет: Негізгі: <ol style="list-style-type: none"> Мансұров З.А., Діністанова Б.Қ., Керімқұлова А.Р., Нәжіпқызы М. Нанотехнология негіздері. Оқу күралы. – Алматы: 2013. -244 б. Т.А.Шабанова, Г.Қ.Тәжкенова, Р.М.Мансурова Электрондық микроскопия: оқу күралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2004.-62 бет. Елисеев А.А., Лукашин А.В. Функциональные наноматериалы. – М.ФИЗМАТЛИТ, 2010. – 456 с. 	

4. Д.Мырзакожа, А.Мырзаходжаева Современные методы исследования: учебное пособие: - Алматы, 2013.-428 с.

Қосымша:

5. Kumar N., Kumbhat S. Essentials in Nanoscience and Nanotechnology. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey, 2016 P. 470

6. Bayda S., Adeel M., Tuccinardi N., Cordani M., Rizzolio F. (2020) The History of Nanoscience and Nanotechnology: From Chemical-Physical Applications to Nanomedicine. *Molecules* 25:112-127 doi:10.3390/molecules25010112

7. AlJahdaly B.A., Elsadek M.F., Ahmed B.M., Farahat M.F., Taher M.M., Khalil A.M. (2021) Outstanding Graphene Quantum Dots from Carbon Source for Biomedical and Corrosion Inhibition Applications: A Review. *Sustainability* 13:2127 https://doi.org/10.3390/su13042127

8. Acquah S.F.A. Penkova A.V., Markelov D.A., Semisalova A.S., Leonhardt B.E., Magi J.M. (2017) Review-The Beautiful Molecule: 30 Years of C₆₀ and Its Derivatives *ECS Journal of Solid State Science and Technology*, 6 (6) M3155-M3162

9. Wang Zh., Hu T., Liang R., Wei M. (2020) Application of Zero-Dimensional Nanomaterials in Biosensing. *Frontiers in Chemistry* 8:320 doi: 10.3389/fchem.2020.00320

Зерттеушілік инфрақұрылымы

1. Дәріс залдары

2. Кафедра зертханалары

Мәліметтердің көсіби ғылыми базасы

1. Жану проблемаларының институты

Интернет-ресурстар

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>

2. <https://www.nanonewsnet.ru/>

3. <http://www.ntsr.info/internet/>

Пәннің академиялық саясаты	<p>Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың <u>Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен</u> айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді.</p> <p>Ғылым мен білімнің интеграциясы. Студенттердің, магистранттардың және докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оку үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде үйімдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және ақпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университеттің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабактар, зертханалық сабактар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оку сабактары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӘЗ, БӘЗ тапсырмаларына біріктіреді.</p> <p>Сабакқа қатысуы. Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.</p> <p>Академиялық адалдық. Практикалық/зертханалық сабактар, БӘЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа <u>«Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері»</u>, <u>«Ағымдағы оку жылының күзгі/көктемгі семестрінің корытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары»</u>, <u>«Білім алушылардың тестлік күжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі»</u> тәрізді күжаттармен регламенттеледі.</p> <p>Инклузивті білім берудің негізгі принциптері. Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық</p>
-----------------------------------	--

мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден ғөрі не істей алғатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күштейтеді. Барлық білім алушылар, әсіреке мүмкіндігі шектеулі жандар, e-mail: almusha_84@mail.ru немесе MS Teams-тегі бейне байланыс арқылы https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3aabxDrXHAU12Wkzgkg_tqUc4JqUtGmVu2q4wzu0A34w1%40thread.tacv2/1694401769225?context=%7b%22Tid%22%3a%22b0ab71a5-75b1-4d65-81f7-f479b4978d7b%22%2c%22Oid%22%3a%22ec746936-ac9d-485d-93a4-d42443df1ae8%22%7d кеңестік көмек ала алады.

МООС интеграциясы (massive openline course). МООС-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар МООС-қа тіркелуі қажет. МООС модульдерінің ету мерзімі пәнді оку кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. **Назар салыныз!** Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ МООС-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оку жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				Бағалау әдістері
Баға	Баллдард ың сандық баламасы	% мәндегі баллда р	Дәстүрлі жүйедегі баға	
A	4,0	95-100	Өте жақсы	Критериалды бағалау – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытуудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген.
A-	3,67	90-94		Формативті бағалау – күнделікті оку қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабактар (пікірталастар, викториналар, жарыссыздар, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы, аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады.
B+	3,33	85-89	Жақсы	Жиынтық бағалау – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӘЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді менгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оку нәтижелері бағаланады.
B	3,0	80-84		Формативті және жиынтық бағалау
B-	2,67	75-79		5
C+	2,33	70-74		Практикалық сабактарда жұмыс істеуі
				30

C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	25
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	0
D+	1,33	55-59		Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз		
F	0	0-24			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы			Сағат саны	Макс. балл
МОДУЛЬ 1 Наноқұрылымды материалдар. Микроскопиялық зерттеу.					
1	Д 1. Кіріспе. Наноқұрылымдарды зерттеуде қолданылатын әдістерге шолу.			1	1
	СС 1. Наноқұрылымдар, қасиеттері қолданылу аясы.			1	5
	ЗС1 Зертханада жұмыс жасау барысындағы қауіпсіздік ережелері.			2	5
2	Д 2. Оптикалық микроскопия. Құрылымы, түрлері, жұмыс істе принциптері.			1	1
	СС 2. Наноматериалдарды зерттеуде оптикалық микроскопияның қолданылуы, зерттеу нәтижелері.			1	5
	ЗС2 Наноқұрылымды қөміртекті сорбенттер алу. (Теориялық бөлім)			2	5
ОБӘЖ 1. БӘЗ 1 орындау бойынша кеңестер					
3	Д 3. Сканерлеуші электронды микроскопия, даму тарихы, жұмыс істеу принциптері қолданылу ерекшеліктері.			1	1
	СС 3. Наноматериалдарды СЭМ әдісімен зерттеу нәтижелерін талқылау.			1	5
	ЗС3 Наноқұрылымды қөміртекті сорбенттер алу. (Тәжірибелік бөлім)			2	5
БӘЖ 1. Нанотехнология саласында Нобель сыйлығының лауреаттары, олардың жұмыстары.					
4	Д 4. Жарықтандырыш электронды микроскопия. Наноқұрылымдарды зерттеуде қолдану.			1	1
	СС 4. Фуллерендерді, бір қабатты және көп қабатты нанотутікшелерді зерттеуде ЖЭМ қолдану.			1	5
	ЗС4 Қеміртекті материалдардың адсорбциялық активтілігін метилен көгі бойынша зерттеу (теориялық бөлім)			2	5
5	Д 5. Атомдық күштік микроскопия. Наноматериалдарды АКМ арқылы зерттеу.			1	1
	СС 5. Наноматериалдарды (графен, фуллерен, бір қабатты және көп қабатты нанотутікшелер) зерттеуде АКМ қолдану нәтижелерін талдау.			1	5
	ЗС 5 Қеміртекті материалдардың адсорбциялық активтілігін метилен көгі бойынша зерттеу (тәжірибелік бөлім)			2	5
МОДУЛЬ 2 Наноқұрылымдарды спектральды әдістермен зерттеу, наноқұрылымдар химиясы.					
6	Д 6. Наноматериалдарды зерттеуде ИК-спектроскопиясының қолданылуы.			1	1
	СС 6. Наноматериалдардың ИК-спектрлеріне талдау жасау.			1	5
	ЗС 6 Қеміртекті материалдардың адсорбциялық активтілігін метилен көгі бойынша зерттеу (тәжірибелік бөлім)			1	5
ОБӘЖ 2. БӘЗ 2 орындау бойынша кеңестер					
7	Д 7. Раман спектроскопиясын наноматериалдарды зерттеуде қолдану.			1	1
	СС 7. Наноматериалдардың Раман спектроскопиялық зерттеу нәтижелеріне талдау жасау.			1	5
	ЗС7 Зертханалық жұмыстарға қорытынды жасау			2	18
БӘЖ 2. Нанотехнология саласында отандық ғалымдардың зерттеулері.					
Аралық бақылау 1					
8	Д 8. Рентген фазалық талдау. Фуллерендер, КНТ-ні, композитті ККҚНТ-ді зерттеу.			1	1
	СС 8. Наноматериалдарды рентген фазалық таладау нәтижелерін талқылау.			1	5
	ЗС 8 Електроспининг әдісімен КНТ алу			2	5
ОБӘЖ 3. БӘЖ 3 орындау бойынша кеңестер					

9	Д 9. Наноматериалдарды термогравиметриялық талдау.	1	1
	СС 9. Фуллерендер, КНТ-ні, композитті КҚКНТ-ді термогравиметриялық талдару нәтижелерін талқылау.	1	5
	ЗС 9 ИК спектроскопиялық зерттеу әдісі	2	5
	БӨЖ 3. Спектроскопиялық әдістерінің наноқұрылымдарды зерттеуде қолданылуы (мақалалар) немесе Course Certificate for Nanotechnology: A Maker's Course (курсын өту)		11
10	Д 10. Наноматериалдарды Mass спектрометриялық әдіспен зерттеу ерекшеліктері.	1	1
	СС 10. Наноматериалдарды Mass спектрометриялық әдіспен зерттеу нәтижелерін талқылау.	1	5
	ЗС 10 Меншікті беттік ауданды Сорбтометр – М құрылғысында анықтау (теориялық бөлім)	2	5
	ОБӨЖ 4. БӨЖ 4 орындау бойынша кеңестер		
11	Д 11. Наноматериалдарды ЭПР әдіспен зерттеу ерекшеліктері.	1	1
	СС 11. Наноматериалдарды ЭПР әдіспен зерттеу нәтижелерін талқылау.	1	5
	ЗС 11. Меншікті беттік ауданды Сорбтометр – М құрылғысында анықтау (тәжірибелік бөлім)	2	5
12	Д 12. Наноматериалдарды ЯМР әдіспен зерттеу ерекшеліктері.	1	1
	СС 12. Наноматериалдарды ЯМР әдіспен зерттеу нәтижелерін талқылау.	1	5
	ЗС 12 Наноқұрылымдарды микроскопиялық әдістермен зерттеу (ННЛОТ)	2	5
	БӨЖ 4. Course Certificate for Nanotechnology: A Maker's Course (курсын өту)		
13	Д 13. Көміртекті наноматериалдардың жинақталуы.	1	1
	СС 13. Нанокристалды үнтақтарды синтездеу және зерттеу әдістері.	1	5
	ЗС 13 Наноқұрылымдарды микроскопиялық әдістермен зерттеу (ЛИП)	2	5
14	ОБӨЖ 5. БӨЖ 5 орындау бойынша кеңестер		
	Д 14. Наноқұрылымдардың кеуектілігін және беттік ауданын анықтау әдістері.	1	1
	СС 14. Наноқұрылымдардың кеуектілігін және беттік ауданын зерттеу нәтижелерін талқылау.	1	5
	ЗС 14 Зертханалық жұмыстарға қорытынды жасау	2	5
15	БӨЖ 5. Course Certificate for Nanotechnology: A Maker's Course (курсын өту)		12
	Д 15. Көміртекті материалдардың қасиеттерін физико-химиялық әдістермен зерттеу. Меншікті беттік ауданды анықтау.	1	1
	ЗС 15 Бақылау жұмысы	1	5
	СС 15. Қорытынды сабак.	2	5
Аралық бақылау 2			100
Қорытынды бақылау (емтихан)			100
Пән үшін жиынтығы			100

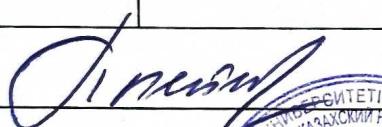
ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

Білім алушылардың өзіндік жұмысын (БӘЖ) бағалау саясаты

БӘЖ саны – 5. БӘЖ тапсырмалары ұсынылған тақырыптар бойынша презентациялар дайындау және қорғау болып табылады.

Критерий	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
Тақырып бойынша презентация	Тақырыптар жан-жақты зерттелген, көрнекілікпен суреттелген және мысалдармен толықтырылған	Тақырыптарға жалпы дұрыс жауптар берілді, бірақ кейбір дәлсіздіктер бар	Тақырыптарға арналған презентациялар толық емес жасалған, алайда дұрыс тұжырымдар дұрыс емес тұжырымдармен аралас	Презентация тақырыптар мазмұнына сәйкес келмейді.	Тақырыптар бойынша презентациялар жоқ; студенттердің білмеу немесе түсінбеушілігінен тақырыптардың маңызды бөлігі ашылмаған.
Тақырыптың толық және күзыретті аяқталуы	Жауптары сауатты ғылыми түрде техникалық ғылыми тілмен жазылған, барлық терминдер және ұғымдар дұрыс қолданылып, дұрыс түсіндіріледі	Барлық терминдер дұрыс қолданылмайды. Презентациядағы кейбір дұрыс емес мәлімдемелер және грамматикалық/стилис тикалық қателер болуы.	Студент негізінен тақырыпты түсінеді, бірақ баяндау барысында проблемалар бар.	Негізгі ұғымдар тақырыптарда қамтылған бірақ қателіктермен.	Тапсырма сәтсіз аяқалған
Тапсырманы орындау әдістемесі	Әдістемені ескере отырып, төрөн мазмұнмен, студенттерді оқыту бағытының ерекшеліктерін ескеру арқылы жасалған	Әдістеме және оқушының алған білімі нашар біріктірілген және нақты практикалық мәселелерді шешуге бейімделген	Әдістеме үстірт қолданылға, мазмұны аз, жауптарда қателіктер бар.	Пәннің маңызды бөлігін қате қолданады, елеулі фактілік қателер жасайды	Тақырыптар бойынша презентациялар дайындау үшін білімдерін қолдана алмау

Декан

 Галеева А.К.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша

Академиялық комитетінің төрайымы

Бектемісова А.Ә.

Кафедра менгерушісі Төлепов М.И.

Дәріскер Керимкулова А.Р.